

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220201440
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2220201440.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, v spore žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpený Erben & Erben, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Bratislava, Mostová 2, proti žalovanému Dan - Slovakia Agrar, a. s., so sídlom Veľký Meder, Nový Dvor, IČO: 36 240 729, zastúpený Paul Q, s. r. o., so sídlom Bratislava, Karadžičova 2, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20C/11/2020 - 175 zo dňa 07.09.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalovanému priznáva voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Dunajská Streda, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi A. B. C., nar. XX.XX.XXXX ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim dňa 06.08.2018, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľnosti v kat. území D. E., zapísaných na LV č. XXXX Okresným úradom Dunajská Streda vo vzťahu k žalobcovi (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (II. výrok).

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal určenia neúčinnosti kúpnej zmluvy z dôvodu, že rozsudkom Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave sp. zn. Rsp V-52/2015, právoplatným a vykonateľným dňa 11.04.2016 boli žalovaní I/ AgriTechnika, s. r. o. a II/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX zaviazaní spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi S Slovensko, s. r. o., IČO: 35 812 419 sumu 134.803,34 eur s príslušenstvom ako aj trovy konania, ktorú povinnosť si žalovaní nespĺnili, preto podal žalobca dňa 18.05.2016 návrh na vykonanie exekúcie, pričom upovedomenie o začatí exekúcie bolo vydané dňa 02.06.2016. Zmluvou o predaji časti podniku zo dňa 12.04.2019 došlo medzi S Slovensko, s. r. o. a žalobcom k prevodu všetkých hmotných, nehmotných a osobných zložiek podnikateľskej činnosti predávajúceho s finančným leasingom a poskytovaním úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom, teda žalobca vstúpil do práv a povinností predávajúceho, čím nadobudol aj uvedenú pohľadávku. Počas prebiehajúcej exekúcie sa žalobca dozvedel, že povinný B. C. (ďalej aj „dlžník“ alebo „predávajúci“) kúpnu zmluvou previedol svoj spoluvlastnícky podiel na označených nehnuteľnostiach na žalovaného, pričom o začatí exekúcie vedel, teda jeho úmyslom bolo ukrátiť žalobcu. Žalovaný si stav kupovaných nehnuteľností nepreveril a to najmä zisťovaním v Centrálnom registri exekúcií (ďalej len „CRE“), kde by sa bol dozvedel o prebiehajúcej exekúcii a to napriek tomu, že kúpna zmluva obsahovala vyhlásenie

predávajúceho v čl. III ods. 1 o neexistencii tiarch na prevádzaných nehnuteľnostiach, dané však nie je prípad nepravdivosti nijako sankcionované a v súvislosti s nečinnosťou žalovaného sa možno domnievať, že išlo len o predstierané prehlásenie, o ktorého nepravdivosti žalovaný vedel.

Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 42a ods. 1, § 43a ods. 2, § 42b ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby pre nesplnenie všetkých zákonných podmienok odporovateľnosti právneho úkonu. Okresný súd poukázal všetky predpoklady pre úspešnosť žaloby, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Nebolo sporné, že žalobca má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, ani to, že dlžník uzavretím kúpnej zmluvy urobil právny úkon ukracujúci uspokojenie pohľadávky veriteľa – žalobcu v posledných troch rokoch pred podaním žaloby, pričom mal za preukázaný i úmysel dlžníka ukrátiť žalobcu vychádzajúc zo skutočnosti, že na kúpnej zmluve uviedol jemu nepatriace číslo účtu (čo vyplýva z podania súdneho exekútora zo dňa 16.06.2021), zjavne za účelom, aby kúpna cena vyplatená žalovaným nemohla byť z jeho účtu použitá na uspokojenie pohľadávky žalobcu. Okresný súd mal z iného konania vedomosť o tom, že dlžník sa daného konania dopustil najmenej v jednom prípade, preto o ukracujúcom úmysle voči žalobcovi nemal pochybnosti. Dané konanie však nemožno hodnotiť v neprospech žalovaného, ktorý pri uzavretí kúpnej zmluvy nemal dôvod pochybovať, že predávajúci je skutočne majiteľom účtu uvedeným v kúpnej zmluve na účely zaplataenia kúpnej ceny. Považoval za všeobecne známu skutočnosť, že banky na území SR údaje o majiteľoch účtu bežným fyzickým a právnickým osobám neposkytujú z dôvodu ochrany bankového tajomstva, preto by istotu o skutočnom majiteľovi účtu žalovaný mohol len ťažko nadobudnúť aj v prípade, keď by mal dôvod na pochybnosti. Pokiaľ išlo o poukaz žalobcu na rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 4C/158/2016, ktorým bolo vyhovelé odporovacej žalobe z dôvodu nezaplataenia kúpnej ceny dlžníkovi, okresný súd poukázal na iné skutkové okolnosti prejednávanej veci, keď v uvedenom konaní mala byť kúpna cena vo výške 130.000,- eur vyplatená pri podpise zmluvy, pričom však nebola vyplatená vôbec, resp. jej vyplatenie nebolo žiadnou zo strán v konaní preukázané. Žalobcom namietané nedostatky kúpnej ceny nevzhladol okresný súd za dané, pričom žalobca predložil prílohu zákona o miestnych daniach s tvrdením, že ak by sa pri určení kúpnej ceny vychádzalo z nej, bola by vyššia, ale opomenul skutočnosť, že z predávaných 3 944 m² predstavovala orná pôda len 2 400 m², čomu podľa prílohy zákona zodpovedá cena 2.459,28 eur (2 400 m² x 1,0247 eur) a ďalších 1 506 m² predstavovali trvalé trávne porasty s podstatne nižšou hodnotou len 0,0833 eur, čomu zodpovedá suma 125,45 eur (1 506 m² x 0,0833 eur). Ostatnú časť predstavovala vodná plocha o výmere 38 m², ktorej hodnotu nemožno podľa predloženého dokladu určiť, keďže danú kategóriu neobsahuje, išlo však o zanedbateľnú výmeru. Celková cena prevádzaných nehnuteľností bola 2.584,73 eur, pričom predávajúcemu bola vyplatená suma 2.287,52 eur s tým, že rozdiel vo výške 297,21 eur môže byť výsledkom prirodzenej cenotvorby a nepredstavuje také zmenšenie majetku dlžníka, ktoré by bolo spôsobilé citeľne ukrátiť veriteľa. Zaplataenie kúpnej ceny priamo na účet predávajúceho je pri danej sume skôr bežné a žalovanému možno prisvedčiť v tom, že jej banková vinkulácia či zloženie do notárskej úschovy by preňho predstavovalo neprímeranú administratívnu i finančnú záťaž. Žalobcom predložené inzeráty za účelom preukázania hodnoty nehnuteľností v okrese Dunajská Streda nezohľadnil, nakoľko ani jeden sa netýkal katastrálneho územia D. E. a z inzerátov nevyplýval žiadny údaj o bližšom umiestnení pozemkov, vlastníckych vzťahoch k nim, ani o možnostiach účelu ich využitia, ktoré výrazne ovplyvňujú ich hodnotu. Rovnako nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalobcu o rýchlosti vyhotovenia kúpnej zmluvy, keďže upovedomenie o začatí exekúcie bolo vyhotovené dňa 02.06.2016 a kúpna zmluva bola uzavretá dňa 03.07.2018. Podľa okresného súdu žalobca neunesol dôkazné bremeno o preukázaní vedomosti úmyslu žalovaného ukrátiť uspokojenie jeho pohľadávky, keď len opakovane tvrdil, tiež preukázal, že na strane dlžníka bol taký úmysel, čo vo vzťahu k žalovanému nemožno prijať. Ak žalovaný vzhľadom na svoje obchodné zvyklosti, považujúc daný obchod k objemu jeho aktivít za malý a vychádzal pri uzavretí kúpnej zmluvy len z údajov na LV, jeho postup svedčí o menšej miere opatrnosti než by bol zrejme vynaložil pri transakcii väčšej hodnoty, avšak nie v rozsahu nedostatku odbornej starostlivosti (§ 194 ods. 5 Obchodného zákonníka), pričom to už nemožno považovať za úmyselné konanie smerujúce k účelnému nezisteniu skutočnosti, že sa žalovaný chce uzavretím zmluvy vyhnúť exekúcii. Pokiaľ žalovaný odôvodňoval nevykonanie lustrácie v CRE inou ako administratívnu záťažou, okresný súd uviedol, že daný argument bol pri objeme tržieb žalovaného absolútne nedôvodný vzhľadom k výške poplatkov za prístup do daného registra, ktorá predstavuje maximálne 2,- eurá za jeden prístup, pričom s narastajúcim počtom prípadov výška poplatku klesá (§ 3 vyhlášky MS SR č. 355/2014 Z. z. o centrálnom registri exekúcií), teda pre žalovaného by lustrácia neznamovala takmer žiadnu finančnú záťaž.

O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1. § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP. Záver prvoinštančného súdu považoval za nesprávny a nezodpovedajúci zistenému skutkovému stavu. Pokiaľ okresný súd skonštatoval nespornosť v štyroch podmienkach odporovateľnosti právneho úkonu, avšak v piatej podmienke o vedomosti žalovaného o úmysle ukrátiť veriteľa, ktorý nevzhliadol, nakoľko žalovaný údajne nemal dôvod pochybovať, že predávajúci je majiteľom účtu a istotu o majiteľovi účtu by ťažko nadobudol. Dané konštatovanie okresného súdu považoval za svojvoľné a bez opory v zistenom skutkovom stave. Na jeho argumenty týkajúce sa vedomostnej stránky žalovaného o úmysle dlžníka, žalovaný reagoval iba neochotou preveriť si obchodného partnera, nezájmom o nahliadnutie do CRE, zbytočnosťou zabezpečenia úhrady kúpnej ceny, údajnou nadmernou finančnou záťažou a pod., teda ani jeden protiargument žalovaného, nebol spôsobilý účinne uniesť obranu, teda nič nenasvedčovalo, že o úmysle dlžníka nemal vedomosť. Konštatoval, že ochrana majiteľa účtu je síce daná, ale nie je bezvýhradná a to najmä v situáciách pochybností zrealizovaných platieb, či vysvetlenia banky, kedy sú bankové inštitúcie súčinné v záujme ochrany platby. Väčšina bankových aplikácií umožňuje po realizovaní takejto platby vidieť okrem IBAN-u, konštantných a variabilných symbolov aj údaj o majiteľovi účtu, ktorý údaj je často dostupný aj pri klientoch iných bánk. V prípade vkladu peňazí na účet v bankách sú tieto v záujme ochrany platby súčinné a pri otázke či sa účet zhoduje so zamýšľaným majiteľom účtu, v prospech ktorého sa vkladajú peniaze, banka potvrdí danú skutočnosť alebo vyvráti. Uvedený argument je preto dôvodný, najmä vo vzťahu k žalovanému, ktorý desiatky rokov realizuje niekoľko finančných operácií, teda verifikačné možnosti a postupy overiť si obchodného partnera mu museli byť známe. Skutkový záver súdu „istotu o skutočnom majiteľovi účtu žalovaný mohol len ťažko nadobudnúť aj v prípade, ak by mal dôvod na pochybnosti“, považoval za nesprávny a svojvoľný. Okresný súd na jednej strane správne uviedol argument, že tvrdenie žalovaného o nevykonaní lustrácie v CRE pri objeme jeho tržieb je absolútne nedôvodný a vykonanie lustrácie nemohlo predstavovať pre žalovaného takmer žiadnu finančnú záťaž, no na druhej strane prekvapivo okresný súd konštatoval k namietanej neobvyklosti spôsobu zaplatenia kúpnej ceny, že vinkulácia či notárska úschova by pre žalovaného predstavovala neprimeranú administratívnu i finančnú záťaž, čo predstavuje dva protichodné závery okresného súdu konštatovania ekonomickej záťaže toho istého žalovaného. Namietal svojvoľnosť a nedôvodnosť záveru okresného súdu, že daný postup žalovaného svedčí iba o jeho menšej miere opatrnosti, teda nie až v rozsahu nedostatku odbornej starostlivosti, čiže údajne nie účelové nezistenie skutočnosti. Tieto konštatovania považoval za vecne nesprávne, rozporuplné, keď žalovaný uvádzal vysoké tržby, rozvoj a časté obchodné operácie, pričom k jeho námietke ohľadne nedodržania základných foriem odbornej starostlivosti sa vyjadroval, že v praxi odmieta dodržiavanie opisovanej opatrnosti, pokladal ju za neefektívnu s nadmernými finančnými výdavkami. Uzavretie vzorovo formálne totožnej zmluvy s rovnakými postupmi, bez zabezpečenia úhrady kúpnej ceny, počas exekúcie poukazuje práve na protichodnosť v argumentoch žalovaného oproti jeho konaniu. Konanie žalovaného jednoznačne vypovedalo o uzročení sa s následkom – nepreverovania si obchodného partnera, nezájmu o nahliadnutie do CRE, nezabezpečenia platby, teda o úmyselnej nevoli žalovaného získať si základné informácie o subjekte, s ktorým uzatvára zmluvu. Dodnes žalovaný nevykonával žiadnu spätnú väzbu ohľadne zistenia komu patrí účet, v prospech ktorého zaslal platbu. Okresný súd mal k dispozícii dostatok dôkazov nasvedčujúcich tomu, že vedomostná stránka žalovaného o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa musela byť naplnená. Konštatovanie okresného súdu o údajnej obtiažnosti pre žalovaného zistiť komu účet patrí, pričom žalovaný sa o to ani nepokúsil, prípadne ani dodatočne si nevyžiadal platbu späť, nezodpovedá zistenému skutkovému stavu, predstavuje absolútne neodôvodnené závery, pretože nie je zrejmé, na základe čoho okresný súd k danému konštatovaniu dospel. Nesprávne skutkové zistenia, nepresvedčivé závery okresného súdu vychádzajú zo zmätočného konštatovania, vo vzťahu k obrane žalovaného z vecnej nesprávnosti, pretože zistený skutkový stav nenasvedčuje uvedenému, čo podľa judikatúry NS SR a Ústavného súdu SR zakladá vadu nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku a tým bolo zároveň porušené jeho právo na

spravodlivý súdny proces, keďže sa tým odníma možnosť argumentovať voči neodôvodnenému záveru súdu. Napadnutý rozsudok tak vychádza z neobjektívne a nekomplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a skutkového stavu, je založený na nesprávnom vyhodnotení skutkových a právnych zistení, rozhodnutie je zmätočné, arbitrárne a nepreskúmateľné, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu žalobcu ohľadne nesprávneho procesného postupu súdu uviedol, že okresný súd postupoval v konaní správne, na základe zákona, vec prejednal v primeranej lehote, postupoval v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania a teda nedošlo k porušeniu akýchkoľvek práv sporových strán, ktoré by dosiahlo takú intenzitu, že by bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. K odvolaciemu dôvodu ohľadne nesprávneho skutkového zistenia, čo zakladá skutkovú vadu, ktorou by malo súdne rozhodnutie trpieť, daná nesprávnosť môže byť založená tromi príčinami a to chybným vyhodnotením návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov alebo dotvorenia skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesného útoku alebo obrany. Okresný súd v bode 13 odôvodnenia rozsudku detailne uviedol, ktoré dôkazy vykonal, v bode 14 odôvodnil, ktoré dôkazy nevykonal a z akých dôvodov, pričom vykonal všetky dôkazy navrhnuté žalobcom a v spojení s dôkazmi ním predloženými ustálil úplne skutkový stav a dospel k správnym skutkovým zisteniam, preto ani daný odvolací dôvod nie je naplnený. V súvislosti s odvolacím dôvodom uvedeným žalobcom podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP poukázal na žalobcom neodôvodnený daný odvolací dôvod, keď k odvolaniu nedoložil žiadne nové dôkazy, pričom poukázal na § 153 ods. 1 CSP. V danom konaní neexistujú prostriedky, ktoré žalobca v konaní pred okresným súdom nemohol bez vlastnej viny použiť, v odvolaní také dôkazné prostriedky ani neuviedol a žalobca nepreukázal existenciu neuplatnených prostriedkov svojho procesného úkonu, ktoré by nemohol uplatniť už pred súdom prvej inštancie, preto bol aj daný odvolací dôvod nedôvodný. V súvislosti s odvolacím dôvodom ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci poukázal na okresným súdom správne interpretovanú aj aplikovanú právnu normu, z ktorého dôvodu je aj uvedený odvolací dôvod vecne nesprávny. K odvolacím argumentom žalobcu o jeho vedomosti o úmysle dlžníka ukrátiť žalobcu tým, keďže nebol ochotný si preveriť obchodného partnera a nemal záujem nahliadnuť do CRE a nezabezpečil úhradu kúpnej ceny poukázal na § 42a ods. 3, 4 OZ, teda pokiaľ žalobca jednoznačne nepreukáže existenciu úmyslu ukrátiť veriteľa realizovaným právnym úkonom, resp. vedomosťou druhej strany o danom úmysle, nie je daná základná podmienka pre vyhovieť žalobe. Žalobca ním tvrdenu jeho vedomosť o ukracujúcom úmysle dlžníka nepreukázal a údajnú existenciu vedomosti sa pokúša preukázať výlučne jeho úvahami a fabuláciami, je nelogické aby preveroval si predávajúceho v CRE, navyše pri transakcii tak bagatelnej hodnoty. Nepreukázanie splnenia všetkých 5 zákonných predpokladov pre odporovateľnosť právneho úkonu boli dôvodom pre zamietnutie žaloby s dôvodmi uvedenými v bode 34 odôvodnenia rozsudku. Navyše žalobcom tvrdené skutočnosti, ktoré majú údajne preukazovať jeho vedomosť o ukracujúcom úmysle dlžníka sa nezakladajú na pravde, pretože si preveril LV č. XXXX, na ktorom nebol žiadny zápis o existencii exekučného konania vo forme zriadenia exekučného záložného práva alebo poznámkou o upovedomení o začatí exekúcie, LV bolo bez tiarch, teda uskutočnil nevyhnutné kroky, ktoré možno od neho spravodlivo očakávať za účelom preverenia akýchkoľvek tiarch, možno konštatovať, že konal so všetkou odbornou starostlivosťou. K údajnej možnosti preverenia majiteľa účtu, na ktorý uhradil kúpnu cenu uviedol, že jeho zástupca uskutočnil po získaní informácie o majiteľovi účtu vedenom v ČSOB, na ktorý v minulosti uhradil kúpnu cenu za pozemky, na daný účet vložil peňažný vklad osobne v pobočke danej banky a na potvrdení o vykonaní vkladu banka neuviedla žiadnu informáciu o majiteľovi účtu, pretože tieto informácie neuvádza na daných potvrdeniach z hľadiska ochrany osobných údajov a ani ich neposkytuje osobe vkladajúcej finančné prostriedky. Pracovník banky odmietol poskytnutie informácie o identite majiteľa daného účtu s odkazom na bankové tajomstvo. Potvrdenie o vykonaní vkladu doložil ako listinný dôkaz k vyjadreniu, ktorý je zároveň reakciou k odvolacím argumentom žalobcu. Za nepravdivé považoval skutočnosti tvrdené žalobcom, že po vykonaní transakcie možno zistiť meno majiteľa účtu, keďže daná informácia sa na výpise z účtu nenachádza, špecifický symbol, kde sa uvádza „A. C. B.“ bol ním uvedený pre účely internej evidencie svojich platieb a pri uzatváraní zmluvy nemal dôvod pochybovať o tom, kto je majiteľom účtu uvedeného priamo v kúpnej zmluve. Podľa žalobcovej argumentácie by v praxi musel preverovať každý jeden ním uskutočnený prevod a podozrievať každého predávajúceho z podvodného konania, pričom je neprípustný taký šikanózný postup a tiež by predstavoval pre neho neprimeranú záťaž, hlavne pri transakcii tak nízkej hodnoty.

Okresný súd správne vyhodnotil skutkový a právny stav, čo vyjadril v bode 28 odôvodnenia rozsudku. V súvislosti s nedodržaním odbornej starostlivosti poukázal na kúpu pozemkov nedosahujúcich rozlohu ani pol hektára za kúpnu cenu vo výške 2.287,52 eur, pričom v deň vyplatenia kúpnej ceny uskutočnil finančné transakcie vo výške 102.167,10 eur, teda kúpna cena v daný deň predstavovala 2 % z celkových platieb ním uskutočnených a je nelogické, aby pri transakcii danej zanedbateľnej hodnoty oproti jeho bežným denným výdavkom uskutočňoval úhradu kúpnej ceny vinkuláciou alebo zložením do notárskej úschovy. Správne preto okresný súd v bode 30 odôvodnenia poukázal na neprimeranú záťaž daným postupom uvádzaným žalobcom. Odmena za zriadenie vinkulácie pre banku môže byť okolo 100,- eur a na kontrolu dokumentácie by musel využiť služby advokáta, ktoré môžu byť cca v hodnote 200,- eur, pričom štatutárni zástupcovia by sa museli osobne dostaviť do banky za účelom podpisu potrebných dokumentov, preto čiastka minimálne 300,- eur a cca 1,5 strateného času by kvôli obchodu v hodnote 2.287,52 eur predstavovala zjavne neprimeranú záťaž. Žalobca klamlivo uvádzal, že dodnes nevykonal žiadnu spätnú väzbu komu účet patrí, keď na druhom pojednávaní predložil dôkaz o vklade peňazí na daný účet v ČSOB a informoval sa o jeho neúspešnej snahe osobne v banke zistiť meno majiteľa daného účtu.

Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného sa pridŕžoval odvolacích námietok v intenciách vymedzených odvolacích dôvodov, keď v odvolaní poukázal na chyby v zisťovaní skutkového stavu okresným súdom v spojitosti s neobjektívnym a nekomplexným posúdením rozhodujúcich skutočností, čo viedlo k nesprávnemu vyhodnoteniu skutkových a právnych zistení. Skutkové zistenie okresného súdu ohľadne nespĺnenia úmyslu žalovaného ukrátiť veriteľa údajnou nedôvodnosťou pochybovať, že predávajúci je majiteľom účtu a sťažným nadobudnutím istoty pre prípad pochybnosti považoval za nesprávne a nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní. Vo všetkých podaniach žalovaného prevládali argumenty o jeho neochote preveriť si obchodného partnera, nezájme o nahliadnutie do CRE, zbytočnosti zabezpečenia úhrady kúpnej ceny a údajne nadmernej finančnej záťaži, pričom ani jeden argument žalovaného nebol spôsobilý účinne uniesť obranu a nič nenasvedčovalo nevedomosti žalovaného o úmysle dlžníka. Okresný súd nehodnotil vo vzájomnej súvislosti a starostlivo na ne neprihliadol, vyhodnotil chybné skutkové zistenie, príčinou nesprávnych skutkových zistení je chybný právny názor okresného súdu, ktorý v dôsledku zisteným skutočnosťam pripisoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá dôkazom, pretože výsledok hodnotenia nie je v súlade s § 191 CSP. Že nie je na mieste zľahčovať nedodržanie odbornej starostlivosti žalovaného potvrdzuje aj uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/73/2020, ktorý potvrdil nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne zdržania sa nakladania s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom napadnutého úkonu. Je absurdné, ak nedodržanie zmieňovanej opatrnosti vyplývajúcej štatutárneho orgánu, ktoré v konaní vyšlo najavo, má byť zhojené argumentom okresného súdu, že nebol dôvod pochybovať. Rovnako je absurdné také vyhodnotenie, kde zbavenie sa pochybnosti je pripisované sťažnému nadobudnutiu istoty žalovaného a o to viac, ak sa jedná o zanedbateľný poplatok CRE. Pri skúmaní vedomosti žalovaného o úmysle dlžníka bolo potrebné skúmať a predmetom dokazovania mali byť skutočnosti, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých existenciu úmyslu či vedomosti je možné vyvodiť. Všetky podania žalovaného a jeho prednesy odrážajú jeho uznanie sa s následkom, teda vôľovú zložku úmyslu. Ak by boli všetky dôkazy vyhodnotené v vzájomnej súvislosti a tiež na ne starostlivo prihliadnuté, otázka posúdenia vedomosti žalovaného o úmysle dlžníka by vyústila k správnej závere, ako aj zhodnoteniu dôvodnosti žaloby. Napadnutý rozsudok je založený na nesprávnom vyhodnotení skutkových a právnych zistení, je jednostranne zameraný v prospech obrany žalovaného a tiež postavený na zmätočných, nepresvedčivých a arbitrárnych záveroch.

Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu poukázal na neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu ohľadne preukázania jeho údajnej vedomosti o ukracujúcom úmysle dlžníka. V súvislosti s údajnou nespôsobilosťou jeho argumentov účinne uniesť procesnú obranu poukázal na relevantnú právnu teóriu a judikatúru, podľa ktorej je veriteľ povinný v konaní tvrdiť a preukázať ukracujúci úmysel dlžníka a kumulatívne aj to, že daný úmysel musel byť tretej osobe známy, pričom ukracujúci úmysel sa nemôže prezumovať, avšak žalobcom tvrdené konanie je povinný dôsledne vyhodnotiť, v nadväznosti na vykonané dokazovanie a celkové súvislosti v prejednávanej veci. Citoval judikatúru Najvyššieho súdu ČR, podľa ktorej žalobca ako veriteľ je povinný okrem tvrdenia o vedomosti žalovaného, ktorá od dlžníka nadobudla kúpnu zmluvou pozemky, o úmysle dlžníka právny úkonom ukrátiť veriteľa,

danú vedomosť žalovaného aj preukázať (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23.01.2002, sp. zn. 21Cdo 313/2001). Pokiaľ žalobca jednoznačne nepreukáže existenciu úmyslu ukrátiť ho ako veriteľa daným právnym úkonom, resp. vedomosť žalovaného o takomto úmysle, nie je splnená základná podmienka pre vyhovieť žalobe. Žalobca nepredložil akékoľvek dôkazy preukazujúce či už úmysel dlžníka ukrátiť žalobcu odporovaným úkonom, ale hlavne jeho vedomosť o danom úmysle dlžníka a bez jednoznačného preukázania vedomosti o ukracujúcom úmysle dlžníka nie sú splnené všetky predpoklady odporovateľnosti právneho úkonu, teda žalobca neunesol dôkazné bremeno v zmysle článku 8 CSP. Tvrdenie žalobcu, že jeho písomné podania a prednesy na pojednávaní majú preukazovať jeho neochotu verifikovať si obchodného partnera a majú teda potvrdzovať argumentáciu žalobcu, sú prejavom jeho argumentačnej a dôkaznej núdze, keďže počas sporu popieral uplatňovaný nárok, ako aj tvrdenie o údajnom nedodržaní odbornej starostlivosti štatutárneho orgánu, pričom žalobca tvrdeniami len prekrúca fakty a je z jeho strany naivné tvrdiť, že po viac ako 2 rokoch by mal potvrdiť argumentáciu žalobcu. Pokiaľ ide poukaz žalobcu na uznesenie Krajského súdu v Trnave, ktorý naznačil, že pri uskutočňovaní spornej transakcie nepostupoval s odbornou starostlivosťou, poukázal na skutočnosť, že išlo o konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom nebolo vykonávané dokazovanie v takom rozsahu, ako tomu bolo v konaní, pričom pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí žalobca iba osvedčiť potrebu bezodkladnej úpravy pomerov alebo že existuje obava z ohrozenia exekúcie a okresný súd nebol akokoľvek viazaný citovaným uznesením krajského súdu, ktoré je pre konanie irelevantné. Aj v prípade pripustenia argumentácie žalobcu o nezabezpečení kúpnej ceny či už notárskou úschovou by dané predstavovalo pre neho neprimeranú podnikateľskú záťaž v takých pre neho zanedbateľných výškach. V čase uskutočnenia úhrady kúpnej ceny neexistovali akékoľvek pochybnosti alebo podozrenia, že účet poskytnutý dlžníkom mu nepatrí a ak by aj uskutočnil úhradu kúpnej ceny prostredníctvom notárskej úschovy ako vyžaduje žalobca, vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností by príslušný okresný úrad vykonal celkom zrejme aj tak a kúpna cena by tak bola z notárskej úschovy vyplatená dlžníkovi žalobcu. Akákoľvek exekúcia prebiehajúca proti dlžníkovi by nevyšla najavo ani pri danom postupe pri uzatváraní namietaného obchodu, teda uskutočnenie úhrady kúpnej ceny prostredníctvom notárskej alebo bankovej úschovy nemá akýkoľvek dopad a je pre konanie irelevantné. Vytvorenie úschovy by navyše nezabránilo úhrade kúpnej ceny na ten istý účet ako uviedol predávajúci pri uzatvorení kúpnej zmluvy. Žalobca ohľadne tvrdenia, že konal bez odbornej starostlivosti na preukázanie uvedeného tvrdenia nepredložil relevantný dôkazný materiál, teda ani v danej časti neunesol dôkazné bremeno.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, prvoinštančný súd predmetnú vec skutkovo aj právne správne posúdil. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie neporušil právo strán sporu na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalobcu v odvolaní.

Odvolaťel v odvolaní uvádzal odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Došlo k procesnej vade uvedenej § 365 ods. 1 písm. f) CSP, v zmysle ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, v zmysle § 365 ods. 1 písm. g) CSP, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a ďalej poukazom na § 365 ods. 1 písm. h) CSP, v zmysle ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pokiaľ ide o odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (viď komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k CSP). O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.). Zároveň nie je možné prehliadnuť, že niektoré čiastkové práva, tvoriace právo na spravodlivý súdny proces, zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody (viď komentár autorov Števeček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol. k CSP).

K vade nepreskúmateľnosti rozsudku aj ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentmi vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre ich prijatie alebo odmietnutie, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR, riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné relevantné dôvody na ktorých svoje rozhodnutie založil a tieto sa musia týkať tak skutkovej ako i právnej stránky rozhodnutia. Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný a súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe nich dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé.

Práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu Najvyšší súd SR už vo svojich rozhodnutiach zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť

náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov.

Odvolací súd považuje odvolací dôvod žalobcu ohľadne zmatečnosti a arbitrárnosti rozsudku za neopodstatnený, pretože odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Skutočnosť, že sa žalobca nestotožnil so záverom okresného súdu a jeho dôvodmi prezentovanými v odôvodnení rozsudku ešte sama o sebe nezakladá arbitrárnosť, zmatečnosť či nepresvedčivosť rozhodnutia. Okresný súd dal stranám sporu v odôvodnení rozsudku zrozumiteľnú odpoveď a dôvody, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol, taktiež sa okresný súd riadne a dostatočne vysporiadal so zhodnými a nesporenými tvrdeniami strán sporu, čo nepochybne uviedol vyčerpávajúcim spôsobom v bodoch 27 až 33 odôvodnenia rozsudku.

Žalobca odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP odôvodnil tým, že okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nepresvedčivé závery súdu vychádzajú zo zmatečného konštatovania, k obrane žalovaného z vecnej nesprávnosti, pretože skutkový stav danému nenasvedčuje, čo zakladá vadu nepreskúmateľnosti rozsudku, ktorý považoval za arbitrárny, zmatečný, v prospech žalovaného, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože sa odníma možnosť argumentovať voči danému neodôvodnenému záveru súdu.

K odvolaciemu dôvodu uvedenému v § 365 ods. 1 písm. f) CSP, odvolací súd uvádza, že v tomto prípade ide tiež o vadu skutkovú, ktorá môže byť dôvodom odvolania. Ide o nesprávny postup súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, pričom súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané (viď komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k Csp. Vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Nesprávne vyhodnotenie zákonnosti dôkazu tak založí vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd prijaté skutkové závery okresného súdu nepovažuje za svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmatečnosti rozsudku.

Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP tento žalobca vôbec nezdôvodnil, neuviedol v odvolaní žiadne nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli použité v konaní pred súdom prvej inštancie, preto daný odvolací dôvod bol neopodstatnený.

K odvolaciemu dôvodu uvedenému v § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že ide o hmotnoprávnu vadu rozhodnutia, ktorá predstavuje mylné použitie právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav nemožno použiť (viď komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k CSP).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne

interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

Podľa § 42a ods. 2 OZ, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117 OZ) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Na strane dlžníka musí ísť o úmyselné konanie s cieľom ukrátiť svojho veriteľa (veriteľov) a súčasne druhej strane odporovateľného právneho úkonu (žalovanému) musí byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy (žalovaný o tomto úmysle dlžníka v čase, kedy bol právny úkon urobený, vedel alebo musel vedieť). Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v tomto smere je na veriteľovi (žalobcovi). Treba zdôrazniť, že úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle, sú v oboch prípadoch psychickým stavom (podobne ako napr. dobrá viera). To znamená, že samy o sebe nemôžu byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť len skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie subjektu (jeho vnútorné zámery) prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých možno existenciu tohto úmyslu, či vedomosť o ňom dôvodiť" (k tomu viď rozsudok najvyššieho súdu z 27. mája 2008, sp. zn. 2Cdo/109/2007 a obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 21. decembra 2000, sp. zn. 21Cdo/2426/1999).

Veriteľ je povinný tvrdiť a preukázať, že dlžníkov odporovateľný právny úkon ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky a súčasne, že žalovanému (druhej strane odporovateľného právneho úkonu) musel byť úmysel dlžníka odporovateľným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy, teda že žalovaný o tomto úmysle dlžníka pri právnom úkone (v čase, kedy bol uskutočnený) vedel alebo musel vedieť" (k tomu viď rozsudok najvyššieho súdu z 27. augusta 2019, sp. zn. 4Cdo/149/2018). Pod slovným obratom "tento úmysel musel byť druhej strane známy" sa rozumie situácia, kedy táto osoba zo svojej viny o úmysle dlžníka nevedela. Druhá strana (t.j. žalovaný) tak zodpovedá za zavinenú nevedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Predmetné pokrýva situácie, kedy táto osoba o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa nevedela, avšak vzhľadom na okolnosti a svoje pomery o ňom vedieť mala a mohla. O situáciu, ktorú pokrýva slovný obrat "tento úmysel musel byť druhej strane známy", sa jedná vtedy, ak by akákoľvek iná osoba v postavení osoby, s ktorou (alebo v prospech ktorej) dlžník napadnutý právny úkon uskutočnil, úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa (predovšetkým právnym úkonom, ktorým sa dlžník zbavuje svojho majetku) rozpoznala. Zároveň pri posudzovaní otázky, či úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa musel byť druhej strane známy, je nevyhnutné prihliadať, či touto druhou stranou je podnikateľský subjekt, prípadne subjekt s vysokoškolským vzdelaním, u ktorých možno opodstatnene očakávať, že vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie alebo profesionálne skúsenosti vedia vyhodnotiť konanie osoby, s ktorou uzatvárajú právny úkon (t.j. dlžníka) a jej skutočný úmysel (prípadne motiváciu). Náležitá starostlivosť a schopnosť rozpoznáť úmysel dlžníka sú skutkové okolnosti, ktoré treba zisťovať konkrétne, diferencovane a špecificky v každom jednotlivom prípade. Najväčším nedostatkom tohto ustanovenia je to, že sa vzťahuje iba na fyzické osoby. Úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle, predstavujú psychický stav osôb uzatvárajúcich právny úkon, ktorý sa sám o sebe nedokazuje. Priamo preukázaný úmysel a vedomosť druhej strany o tomto úmysle by mal súd jedine vtedy, ak by dlžník (v postavení svedka) na pojednávaní uviedol, že odporovateľný právny úkon uskutočnil v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, a že zároveň o tomto úmysle oboznámil druhú stranu, prípadne ak žalovaný v súdnom konaní uviedol, že o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa vedel. Avšak vzhľadom na charakter konania je zrejmé, že k takejto situácii môže dôjsť len výnimočne, prakticky vôbec. Na druhej strane však súd nemôže dospieť k záveru, že len v takýchto prípadoch - ak nejde o právny úkon dlžníka uskutočnený s blízkou osobou alebo v jej prospech - sú splnené podmienky pre vyhoviecie odporovacej žalobe.

V súdnom spore zaťažuje bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno - o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa a o vedomosti druhej strane o tomto úmysle - žalujúceho veriteľa. Odvolací súd však dáva do pozornosti, že pozícia veriteľa pri unesení bremena tvrdenia a dôkazného bremena v súdnom konaní je veľmi obmedzená, keďže odporovateľný právny úkon je pohľadu veriteľa cudzím súkromnoprávnym úkonom [medzi jeho dlžníkom a druhou stranou (žalovaným)]. Z tohto dôvodu je procesne obtiažne, aby veriteľ unesenie dôkazného bremena vo vzťahu k úmyslu dlžníka, a najmä vo vzťahu k (predpokladu) vedomosti tretej osoby o tomto úmysle.

Je tak zrejmé, že argumentácia žalujúceho veriteľa môže byť postavená v zásade len na nepriamych dôkazoch (a iných nepriamych skutočnostiach), ktoré si tak vyžadujú dôsledné vyhodnotenie zo strany súdu rozhodujúceho ho o žalobe a až po ich relevantnom vyhodnotení môže súd skonštatovať, či veriteľ v konaní preukázal splnenie podmienok podľa § 42a ods. 2 OZ, t.j. či uniesol alebo neuniesol dôkazné bremeno.

Splnenie podmienok pre úspešnú odporovateľnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 42a ods. 2 OZ možno preukázať napríklad predložením dôkazov o tom, že dlžník sa napadnutým úkonom zbavil majetku za cenu, ktorá je v hrubom nepomere k jeho skutočnej hodnote, a to vrátane zohľadnenia toho, o aký právny úkon sa jedná. Rovnako tak môže žalujúci veriteľ splnenie zákonných podmienok preukázať aj poukázaním na okolnosti, za ktorých bol napadnutý právny úkon uskutočnený, ak tieto tvrdenia podloží dôkazmi, z ktorých je možné vyvodiť skutočnú motiváciu dlžníka (zbaviť sa majetku a nesplniť svoje záväzky voči veriteľom) ako aj záver, že druhej strane musel byť zrejmý úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, resp. veriteľov.

V danom prípade nebolo preukázané, že sa dlžník zbavil majetku za cenu, ktorá je v hrubom nepomere k jeho skutočnej hodnote, čo odôvodnil okresný súd v bode 30 a 31 odôvodnenia rozsudku. Rovnako tak nemožno vysloviť akúkoľvek pochybnosť o splnení podmienky podľa § 42a ods. 2 OZ, že druhá strana musela vedieť o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, ak dlžník na ňu prevedie (všetky) svoje aktíva či už bezplatne, alebo za zlomok ich reálnej hodnoty. Pri posúdení splnenia tejto podmienky je - ako už bolo uvedené vyššie - irelevantné, či konkrétna osoba, s ktorou dlžník právny úkon uskutočnil, o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa nevedela, podstatné je, či vzhľadom na okolnosti a svoje pomery o tomto úmysle dlžníka vedieť mala a mohla.

Zákonná podmienka odporovateľnosti podľa § 42a ods. 2 OZ - ak nejde o právny úkon uskutočnený medzi dlžníkom a jemu blízkou osobou - je splnená aj vtedy, ak osoba, s ktorou dlžník odporovateľný právny úkon uskutočnil, o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa nevedela, avšak vzhľadom na okolnosti, za ktorých bol právny úkon uskutočnený, a svoje pomery o tomto úmysle dlžníka vedieť mala a mohla.

Pre posúdenie, či žalujúci veriteľ uniesol dôkazné bremeno týkajúce sa jednotlivých zákonných podmienok podľa § 42a ods. 2 OZ, je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že ide o osobu odlišnú od účastníkov napadnutého právneho úkonu. Veriteľ tak môže svoju argumentáciu o ukracujúcom úmysle dlžníka a skutočnosti, že druhá strana o tomto úmysle vedela alebo musela vedieť, založiť len na nepriamych dôkazoch, ktoré sa týkajú napadnutého právneho úkonu alebo okolností, za ktorých bol právny úkon uzavretý, a ktoré musí súd pri svojom rozhodovaní dôsledne vyhodnotiť. Súd nemôže pri posúdení, či žalobca uniesol alebo neuniesol dôkazné bremeno ohľadom podmienok podľa § 42a ods. 2 OZ, vychádzať len z tvrdení žalovaného ako osoby, ktorá mala z odporovateľného právneho úkonu prospieť.

V prejednávanej veci išlo o odporovaný úkon kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným a dlžníkom, ktorý úkon bol odplatný a kúpna cena zodpovedala hodnote prevádzaných nehnuteľností. Postup žalovaného, ako právnickej osoby majúcej znalosti pri uzatváraní zmlúv a to aj kúpnych, ktorý vychádzal z údajov v katastri nehnuteľností a vzhľadom tzv. „malý obchod“ ako ho nazval žalovaný, zaplatením kúpnej ceny na účet dlžníka bez jej zloženia do úschovy či vinkulácie, neoverenie majiteľa čísla účtu uvedeného

prevodcom, aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať za nenáležitú starostlivosť a vyčítať daný postup žalovaného, ktorý neoveril prevodcu v CRE a teda mu pričítať, že vzhľadom na okolnosti uzavretia kúpnej zmluvy a svoje pomery o úmysle dlžníka vedieť mal a mohol.

K vedomostnej stránke žalovaného o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa spočívajúce v neochote žalovaného preveriť si obchodného partnera, nezaujme o nahliadnutie do CER, nezabezpečenia úhrady kúpnej ceny zložením do notárskej úschovy, nepreverením si majiteľa účtu, na ktorý bola vložená kúpna cena, sa prvoinštančný súd vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v bode 28 odôvodnenia ako aj 33 odôvodnenia, ktoré nepovažuje odvolací súd za svojvoľné a bez opory v zistenom skutkovom stave, keď vychádzal z vykonaného dokazovania a to nielen z listinných dôkazov, ale aj z výpovedí strán sporu a dospel k danému konštatovaniu, teda k správnym skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd dodáva, že nezloženie kúpnej ceny do notárskej úschovy alebo jej vinkulácia sama o sebe nepredstavuje vedomostnú stránku žalovaného o úmysle dlžníka ukrátiť žalobcu, ani nedostatok odbornej starostlivosti, pretože aj v prípade úhrady kúpnej ceny prostredníctvom notárskej úschovy, tak ako namietal žalobca, by to neovplyvnilo vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti, rovnako ani vinkulácia kúpnej ceny. Nepreverením si majiteľa účtu nemožno považovať za nedostatok odbornej starostlivosti na strane žalovaného, keď v praxi nie je bežné overovanie si majiteľa účtu uvedeného v príslušnom právnom úkone a z danej okolnosti vyvodzovať vedomosť účastníka právneho úkonu, ktorému veriteľ následne v spore odporoval. Prvoinštančný súd síce uviedol, že žalovaný si mohol preveriť lustráciou v CRE, či voči prevodcovi nie je vedené exekučné konanie, nakoľko daný postup by predstavoval minimálnu finančnú záťaž pre žalovaného, no ani daná skutočnosť nemôže dôvodiť záver o odmietaní dodržiavania opisovanej opatrnosti žalovaným a posúdiť konanie žalovaného ako uzrokovanie sa s následkom, teda o úmyselnej nevôli získať základné informácie o subjekte, s ktorým uzatvára zmluvu, teda následne že bola daná vedomostná stránka žalovaného o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Správne okresný súd poukazoval na dôkaznú povinnosť a teda bremeno tvrdenia, ktoré žalobca neunesol, teda jeho tvrdenia o preukázanej vedomostnej stránke žalovaného boli iba v rovine úvah, ktoré neboli podložené žiadnymi relevantnými dôkazmi a nevyplývali ani zo skutkových zistení ohľadne posúdenia konania žalovaného.

Odvolací súd po oboznámení sa s prejednávanou vecou dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, na vec prejednanú aplikoval správne právne normy § 42a ods. 1, 2, § 42b ods. 1, 2 OZ, ktoré aj správne vyložil, a preto je jeho odvolaním napadnuté rozhodnutie vecne správne.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že nedostatky, o ktoré sa odvolateľ opieral vyplývajúce z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), g), h) CSP odvolací súd nezistil.

Vzhľadom na nezistenie predpokladov pre konštatovanie dôvodnosti odvolania žalobcu odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V predmetnom prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalovaný, preto mu podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).